

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcijski Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, casella centro 37. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BERČE.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. - IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POKRITJE

IST - TRIC - ORJAV
Pr. ULEJSKO KNJIZ.
LJUBLJA
MALI OGLASI: 30 stotink vsaka beseda v navadnem tisku; mastno 40 stotink beseda; z VELIKIMI ČRKAMI 50 st. beseda. Pri stalnem oglaševanju primeren popust.

Mali koledar.

Petek, 5. avgusta: Marija Snežna; Ožbalt. — Sobota, 6.: Jezusova spremeni- nitev na gori. — Nedelja, 7.: Kajetan; Donat. — Ponedeljek, 8.: Miro. — Torek, 9.: Roman. — Sreda, 10.: Lavrencij; Hugo. — Četrtek, 11.: Suzana; Filomena. — Petek, 12.: Klara; Hilarija (Veselka).

MALE NOVICE.

Pozor!

Če je finančna intendantca izdala likvidacijski odlok glede vojne odškodnine pred 21. julija, tedaj poteže doba za priziv (rekurz) 20. avgusta. Če ima kdo razloge za pritožbo, naj pohiti še pravočasno.

Če je likvidacijski odlok izdan po 21. julija letošnjega leta, tedaj velja rok za priziv 30 dni po izročitvi odloka.

Vsi prizivi morajo biti naslovljeni na finančno intendantco v Trstu in nikamor drugam.

Zisoč in tisoči naših ljudi so dobili likvidacijski odlok pred 21. julija. V marsikaterem izmed teh odlokov so pomote glede množičnega količnika, glede prevelikih odbitkov predumov v denarju ali blagu, glede pridržkov na državnih dohodkih (proventi erariali) itd. Ako je toraj kak tak razlog, ne odlašajte s prizivom.

Romanje.

Od 5.—12. septembra se vrši romanje v Assisi-Rim-Bologna, ki se ga udeleži tudi tržaški škof msgr. Fogar. Vsi stroški: vožnja, hrana, stanovanje in znak stanejo samo 452 L. Zadnji čas za prigrasitev je 15. avgust. Naslov: Ivan Omersa, kaplan - Trieste via dell'Istria 16, III.

Fuad I. v Rimu.

Egiptovski kralj Fuad prvi je prišel z velikim spremstvom v Italijo obiskat italijanskega kralja. V Rim se je pripeljal iz Pariza v torek dopoldne ter bil sprejet s kraljevskimi svečanostmi. V soboto 6. t. m. bo zopet odpotoval iz Rima.

Jugoslavija in Albanija.

Diplomatične redne vezi se bodo obnovile spet 8. t. m. Poslanik Jugoslavije v Tirani bo zopet Jeftič, poslanik Albanije v Beogradu pa Zena beg, oba kakor sta bila pred sporom. Začasni odpravnik poslov v Tirani bo Mitčič, ki je že odšel na svoje mesto.

Dolga preklarija.

Ze od spomladi se tri glavne pomorske sile, Anglija, Amerika in Japonsko, v Ženevi posvetujejo, kako bi se zmanjšali stroški za bojno brodogradnjo. Vsak ima svoje predloge, do skupnega sklepa se pa ne morajo pripraviti. Nobeden noče začetki sam z dobrim zgledom, ampak le zahteva, naj se njegov sosed poniža. Ko se bodo v Ženevi naveličali, pojdejo mirno vsaksebi pa bo konec konference.

Strašen vihar v Istri.

Predpreteklo soboto zvečer proti deveti uri so imeli v istrski Izoli in okolici hudo uro. Hud vihar je tako močno deloval, da je dvema hišama streho odneslo.

V vili «Miramare» v Izoli stanujejo tri družine: Palese, Petejan in Jerkič. Bili so vsi pri skupni večerji ne vrtu. Kar pridrvi vihar. Niti ena minuta ni minula, ko se zasliši strašno divjanje, in celotno streho je odneslo nad 100 metrov daleč. Družine seveda v nepopisnem strahu. Kar znova zabučvi vihar, strela udari in trije hišni zidovi so se podrli. Gospod Oskar Jerkič, ki je hitel po spečega otroka, je bil ranjen po opeki, ki je nanj padla. Otrokova postelja je bila vsa zvita in polomljena, otroku pa se ni nič prigodilo.

Gasilci so prišli in zaradi varnosti podrli še nekaj zidovja.

Drugo jutro je bil pogled na vilo žalosten.

Za znižanje davkov in tarif.

Due 1. l. m. je bila ministrska seja v Rimu. Na seji poročal je Mussolini tudi o znižanju davščin.

Za hišne posestnike.

Hišnim posestnikom se državni hišni davek zniža za eno četrtino (od 100 na 75) to znižanje bo veljalo tri leta in stopi tako v veljavo.

Posestniki, katerim so se dohodki iz hišne najemnine znatno zmanjšali, bodo lahko vložili prošnjo za znižanje davčne podlage. Tretja dobota je v tem, da se bo od novega leta dalje pri določevanju davčne podlage odbila $\frac{1}{3}$ hišnih dohodkov «za poprave in vzdrževanje» (doslej se je odbijala samo $\frac{1}{4}$). Tako bo z večjim odbitkom zmanjšani davku podvrženi čisti donos najemnine.

Kmetija.

Davki na kmečke pridelke gospodarjev in kolonov (reddito agrario) se znižajo za 50%; najemnikom se zniža za 50% davek iz naslova premoženja (ricchezza mobile). Državni zemljiški davek (sul terreni) se za tri leta zniža od 100 na 75.

Streha manjka, par zidov, dež pa je par ur bil na pohištvu. Vsi člani treh družin so bili med viharjem lahko ranjeni, razen — kakor že rečeno — otroka.

Vihar je s strehe tovarne Nardoni odnesel nad 3000 korcev in naredil po Izoli še obilo druge škode.

Toča in vihar.

Višnjegorski okraj v Sloveniji je v soboto strašno trpel zaradi toče in viharja. Prizadetih je 10 občin, skupaj 38 vasi. 45.000 opek je razbitih, 3800 šip, 168 podrtih sadnih dreves, 6 kozolcev porušenih, ubitih je nešteto kokoši, mačk, zajcev in ptic. Toča je bila debelejša od srednjega jajca. Pridelka je vničnega poprečno 90%.

Materina ljubezen.

V sredo proti osmi uri zvečer se je prikazala pred tržaško bolnišnico ženska srednje starosti. Pred bolnišnico je padla na kolena, jokala ter s sklenjenimi rokami prosila: «Anica, moja Anica, pridi k mami, ki te čaka, kite ljubi!» Vratar in neki zdravnik, ki sta prizor opazovala, sta stopila k ženski in prav kmalu sta se uverila, da je ženska ob um. Z vozom sta jo spravila v umobolnico pri S. Ivanu. Med vožnjo pa je prosila: «Dajte mi Anico, mojo Anico mi dajte!» Ugotovili so naslednje: njena sedemletna hčerka Anica se je pred tednom doma igrala. Izbrskala je v omari steklenico karbolne kisline, ki se je razlila po obrazu in životu. Prepeljali so jo bili v bolnišnico, kjer pa je podlegla in umrla. Mati Karla Čergol je od same ljubezni do hčerke edinke znorela. Uboga reva!

Gospod Vezuv kadl.

Velikanski ognjenik pri Napoliju, Vezuv, ki je več časa spal, se je vzbudil in je jel bruhati žveplo in pepel, končno tudi žarečo lavo, ki so jo v prvih 16 urah cenili na 2 milijona kubičnih metrov. Dokler ni hujšega, naj ga puste; če pa bo le preveč nervozen, naj mu dajo tablico z napisom: Kajenje je prepovedano.

Za lipičarske upokojence.

Zadeva upokojencev iz kobilaren v Lipici in Prestranku, ki je bila že trikrat tik pred rešitvijo, se je vselej znova zamotala. Sedaj zbira Društvo državnih upokojencev spet vse gradivo, da bo naredilo prošnjo na načelnika vlade. Da bi že končno kaj dosegli tisti reveži, ki so vredni vsega usmiljenja.

Industrija in trgovina.

Zniža se davek na dohodke iz kapitala od 22 na 20, davek na plače zasebnih uradnikov in nameščencev od 11 na 9.

Takse.

Registrska pristojbina za prenos lastnine se zniža od 8 na 6. Taksa na vknjižbo v zemljiški knjigi se zniža od 250 na 100; za obnovo vpisa bo taksa 50 stotink na 100 lir.

Zboljšane so v korist trgovine in obrti takse na blagovni promet (scambi). Od te takse bo sploh izvzeto sledeče blago: Posevki (otrobi), sočivje, pesa, marmelade (salse). Pri živini in pri vinu bo postopanje za davek na izmenjavo zana- prej bolj enostavno.

Taksa na menice zniža se za $\frac{1}{4}$ (od 100 na 75).

Promet.

Znižajo se razne tarife za prevoz blaga po železnici. Slednjic pa je znižana tudi poštna tarifa, kakor smo nakratko že javili.

Skupno se bodo državni davki zmanjšali za 1 milijardo in 135 milijonov lir.

Jubilej.

Monsinjur dr. Josip Ujčić, profesor na ljubljanski univerzi, je obhajal 22. julija srebrno sv. mašo. Jubilanta, ki je odličen znanstvenik, rojen v Pazinu v Istri, iskreno častitamo!

Kongres krščanskega dijaštva.

V Splitu v Dalmaciji so se 22. julija zbrali na počitniško zborovanje katoliški dijakovi iz raznih delov Jugoslavije. Bilo je kakih 450 dijakov. Zborovanje se je zaključilo z lepim uspehom. Razni katoliški škofje so dijakom poslali pozdrave.

Proti oderuhom.

V sredo 29. julija je prefektorska komisija dala aretirati Markota Finzija, ker je z zvijačo in hudobijo in proti vladni delal oderuštvo s stanovanji. Gospod oderul bo dve leti konfiniran. To je prvi slučaj v Trstu.

Važno imenovanje.

Princ Boncompagni Ludovisi je bil imenovan za državnega podtajnika financ. Princ Boncompagni Ludovisi, ki spada med najstarejše plemiške rodbine, je bil dozdaj predsednik upravnega sveta Banca di Roma. L. 1919. je stopil z italijansko ljudsko stranko v italijanski parlament. Z nacionalnimi katoliki je pozneje zapustil Don Sturzovo stranko in ustanovil fašistom prijazno stranko «narodnih katoličanov», ki so pozneje podprli fašiste.

OPOMBE.

Oh, ta „nova pota“! Edinost je spet nudila bralcem poseben nedeljski štrukelj, izjavo drja Pavlice in drja Žigona iz Gorice. Mi neradi zanašamo v javnost zadeve duhovniških krogov, toda smatramo za svojo časnikarsko dolžnost, naliti občinstvu čistega vina, ko je treba zavračati poskuse svobodomiselnih krogov, da bi se v svoji protikrščanski agitaciji sklicevali na kakega duhovnika. Pavlico in Žigona smatramo za liberalca, nikakor ne zato, ker morda prijateljsko občujeta v privatnem življenju z ljudmi svobodomiselnih teženj, ampak zato, ker sta v javnem življenju vedno sistema-

Pijte kakao De Jong's!

Zavod dr. BONCINA-FINETTI
TRST, via Fabio Filzi 23. Tel. int. 48-23.
Zdravljenje
ŠJATIKE
(ishias, vnetje bedrnih živcev)
v treh dneh zajamčeno.
Zdravi se tudi trganje živcev v rokah in bokih.
Sprejema od 10-12 in od 15-17.

tično nasprotna vsaki katoliški akciji. Za nas so, bolj kakor ta dva posebneža, merodajni sklepi slovenskih katoliških shodov in zgledi javnega delovanja katoličanov v Belgiji, na Nemškem, na Češkem in drugod. Njuna «nova pota» so stare kozje steze, katere so slednjic celo v kulturno zaostali Mehiki vrli katoličani zapustili ter se vrgli na tir dela in borbe. Zelo neslano se bere v Edinosti Pavličevu sklicevanje na prevz. nadškofa. S tem se javnost zavaja v krivo nazorje, kakor da bi častitljivi vladika morda odobral ekstrature dveh gospodov v nasprotju z vso ostalo škofijsko duhovščino. Sama sta se dovolj označila s tem, da šla v liberalni dnevnik polemizirat proti stanovskemu glasilu duhovščine («Zborniku»). Katoliško ljudstvo, ki stoji v naših organizacijah mora to vedeti, da se ne bodo liberalci posluževali imen dveh duhovnikov za ščit, za katerim metodično zanašajo v maso načela, nasprotna ne le krščanskemu modroslovju in svetemu pismu, ampak tudi življenjskim interesom naroda.

Luč. Dr. Fran Tončič je v Edinosti ocenil Poljudno znanstveni zbornik, ki ga je uredil dr. Lavo Čermelj. V oceni je priobčena tudi tale izjava:

«Zbornik» me je prav res razveselil. Končno se je vendar le med našim ljudstvom našla skupina mož, ki nam hoče pokazati življenje, ki gre mimo nas, v pravi luči. Številni in statistiki in razumevanja sodobnega časa nam je treba vsem nam. In sodeč po prvem zvezku «Zbornika», nam hoče «Luč» v tem smislu posvetiti. Ponavljam: mene je ideja, ki jo oznanja «Zbornik» prav res razveselila.

Ko bi gospod ocenjevatelj le nekoliko prelistal bukvice, ki so izšle v Trstu po vojni, bi gorenjih besed ne dal tiskati. Kajti ni res, da se je «končno» našla skupina ljudi, ki nam hoče nuditi statistiko. «Jadranski almanah» je izšel že dvakrat in je priobčil vse bolj natančno statistiko, ki so jo rabili tudi po svetu, zlasti Čehi.

„Polom“. Evropski časniki radi brezmišlno ponavljajo drug za drugim, da je zakon o prepovedi alkohola v Ameriki doživel polom, češ da nobena sila ne more ubraniti tihotapstva z alkoholom. Nedavno smo spet v Edinosti brali neko tako notico. Toda gospodje časnikarji! ako ameriška financa vedno več tisoč hektolitrov alkohola zapleni, ali je to dokaz, da je zakon faliral? Nikakor! Dokaz je le, da ameriška financa vrši strogo svojo dolžnost in to pomeni, da zakon dobro funkcionira. Prav gotovo je to, da se v Ameriki manj pije, nego se je pilo pred tistim zakonom, ali nego bi se pilo, če se prepoved zopet ukine. Novice o polomu prohibicije se vrinjajo v svetovno časopisje sistematično v interesu alkoholnih fabrikantov in veletrgovcev, slovenski listi pa to brez preudarka strižejo eden za drugim ter devajo tako hladnega obliža na srčne rane slovenskih pijančkov. To je kvarno za resno, vzgojo naroda.

Dunajski nauki.

Našim čitateljem je že znano, kako je 15. julija izbruhnila na Dunaju huda rabuka in skoroda prava revolucija. Ves svet se je z napeto pozornostjo obrnil proti Dunaju; če bi bila Sajpova vlada omahnila samo za trenotek, imelo bi to lahko nedogledne posledice za razvoj političnih razmer v Evropi. Iz dunajskih dogodkov pa je tudi vsa Evropa dobila dobro šolo, če jo bo hotela vpoštevati.

Kaj je dalo povod za vstajo.

Spomladi se je bila vršila veselica v Šatendorfu, vasici na Gradaškem (Burgenlandu). Vsled ne ve se kakšne intrige z ene in druge strani je prišlo do streljanja med krdelom nacionalistične Zveze borcev «Frontkämpfer» in krdelom socialistične Zaščitne zveze «Schutzbund». Ustreljena sta bila en invalid in en otrok.

Pred porotno sodišče na Dunaju so prišli trije obtoženci, člani «frontkämpferjev». Dokazano je bilo, da so ti trije streljali iz zasede, in sicer s puškami, proti socialistom. Vsakdo je pričakoval, da bodo po paragrafu obsojeni. Pa ne! Zgodila se je očitna krivica. Porotniki so izrekli, da trije obtoženci niso krivi «hudodelstva javnega nasilja» in da tudi niso krivi «poskusa težke telesne poškodbe». Na podlagi porotnega izreka so bili ubijalci oproščeni. Pravica je dobila klobuto v obraz. V ljudeh je zavrelo, posebno seveda nad socialisti.

Nacionalisti so se radovali, da je bila pravica ponižana za dekle nacionalistične politike. Ljudstvo in vsa poštena javnost pa se je zavedla z grozo, da se tudi na sodnji sodi «po prijateljih» in ne več po paragrafi.

Revolucije so bili krivi torej nepošteni porotniki.

Še isti dan, ko je bila krivična sodba izrečena, so se nabrali socialisti na ulicah in mrmrali vedno glasneje. V petek in v soboto, 15. in 16. julija, pa je bil po Dunaju krvav boj, ožarjen z ognjem gorečih poslopij. Sodnijska palača je zgorela.

Sadovi socialne demokracije.

Pri nedavnih volitvah v državni zbor so dobili socialni demokratje nekaj prirastka na številu izvoljenih poslancev. Jeli so delati na to, da vržejo krščansko-socialno vlado, češ da je prišla ura, ko mora ne le mesto Dunaj, ampak cela avstrijska republika postati socialistična. Socialistična gesla so dober kup in ljudje jih radi poslušajo, delajo pa le tako, kakor se njim prav zdi. Socialistični voditelji pa v napetem ponosu mislijo, da imajo «fulk na špagi».

Socialna demokracija je šatendorfski škandal smatrala za lepo priliko, da zaropče proti vladi in da jo vrže s sedla. Ko je pa začela goreti dragocena

sodnijska palača, ko so padali v stotinah ranjeni in mrtvi, tedaj so gospodje socialni demokratje v fraku in cilindru šli na ulico mirit razdraženi «fulk». Sam dunajski župan Zajc je hitel na trg, a je slabo naletel. Množica ga je ozmerjala in opljuvala.

Tak je konec socialnodemokratske gloriole.

Komunisti dvigajo glave.

Socialni demokratje so gledi gada na prsih: komunizem, boljševizem. Ze prvi dan revolucije so boljševiki dali socialistom brco in začeli gnati revolucijo na svoj mlin.

Na Dunaju se zbirajo boljševiki in podobni ljudje iz vseh delov sveta. Tudi ruska boljševiška stranka se je Dunaja posluževala kot glavnega središča svoje propagande v Evropi. Te vrste ljudje so torej nameravali vreči ne samo Sajpla, ampak tudi Zajca in druge veljake, prekucniti vso državno uredbo in začeti čisto po ruskem vzgledu.

Kdo je ustavil revolucijo.

Če je treba kake posamezni osebi priznati zaslugo, da se ni v Avstriji vse narobe obrnilo in razsulo, tedaj gre to priznanje voditelju krščanske socialne stranke drju Sajplu. Pritiskali so nanj, da naj odstopi, toda ostal je pogumno na svojem mestu kot državni kancelar in ni se ustrašil, izpostaviti v nevarnost lastno življenje. Zaslugo pripisujejo dalje ministru notranjih reči, drju Sobru, ki je z odločnim nastopom zatrl vstajo na početku. Preprečil je s tem veliko gorja, ki navadno prihaja z revolucijami.

Ves nauk dunajskih dogodkov je narkratko ta: Nacionalizem in marksistični socializem sta razdiralna elementa, ki se med seboj ujedata in pri tem rušita kulturo in civilizacijo. Samo stranka, ki priznava večna krščanska načela, je zmožna delati pozitivno za javno dobro in dosežati trajne uspehe.

Brat Stratonik.

Omenili smo že znamenito pesniško delo «Pergamenti», ki jih je srbski pisala blagorodna gospa Jela Savić-Spiridonovičeva, in ko so pred kratkim izšli v lepem italijanskem prevodu. Danes podamo kratko vsebino te prelepe pesnitve.

V srbski vasi Klisuri je živel pred 120 leti v samostanu menih, brat Stratonik, ki so mu Srbi rekali «Brat u Kristu Stratonik».

Brat Stratonik ni mogel dolgo časa najti pravega dušnega miru, pravega srčnega pokoja, ki ga daje Bog tistim, ki Boga ljubijo in ga iščejo, a ga večkrat Bog tudi svetim osebam odreče, in sicer za preskušnjo. Brat Stratonik skoro

obupuje. Toda človek obrača, Bog obrne. Pisalo se je leto Gospodovo 1814., ko nesrečni brat najde v samostanski knjižnici pisano koženico ali pergament iz časov, ko so ljudje še na kože pisali.

Ta koženica je bila zelo stara, častitljiva. In izkazalo se je, da jo je bil spisal sam sveti Sava, največji svetnik srbskega naroda, ki je živel v 12. stoletju, torej čez 600 let pred bratom Stratonikom In s kakim svetim pričakovanjem prebira Stratonik koženico. In na svoje neznanško začudenje vidi iz spisov, da je imel sam veliki sveti Sava iste duševne boje, isti nemir, kakor on. Sedem let je bil sv. Sava v takem stanju.

To branje je prineslo bratu Stratoniku mir, ki je postal popoln, ko je jel do skrajnosti udeleževati zapoved: «Zapusti vse, in našel boš vse!» In mir božji se je naselil v srce brata v Kristu Stratonika do smrti.

Opasila, cerkveni shodi in ples.

Notranji minister je prefekte ponovno opozoril na kvarnost pregostih in zlasti pohujšljivih plesov. V okrožnici je zapisano, naj se plesi prepovedo, zlasti če bi ob gotovih okoliščinah ples žalil versko čustvo ali če bi ples škodil vzvišenosti cerkvenih obredov.

Kdaj se to godi?

Baš, kadar se po vaseh obhaja cerkveni patron. Ako pade god na delavnik, se obhajanje praznika prenese na nedeljo. Zjutraj sveta maša, dostikrat z leviti, izpostavljeno Najsvetejše, opoldne štruklji, popoldne ples, zvečer ples, ponoči ples in — tudi kaj več.

Kako odpomoči?

Na dva načina se da odpomoči: cerkev odpove, naj se to pravočasno razglavstvo ne da dovoljenja za ples. Ako cerkev odpove, naj se to pravočasno razglavsi po časnikih, da bo vsa javnost vedela, kje je bila cerkvena slovesnost odpovedana.

Eno je gotovo: da se besedilo v okrožnici gospoda ministra prav dobro nanaša tudi na naše cerkvene praznike. Baš zato vljudno prosimo oblastva, naj se ples, ki je moralno in gospodarsko zlo naših dežel, kar moči omeji.

Na Vitovlje in Kucelj

(Nedeljski izlet)

Vstal je Gospodov dan. Zablestelo je solnce na vzhodu in zlati žarki so se razlili na rosno polje.

Tedaj smo se zbrali fantje in dekleta na vasi. Željno smo se ozirali proti svojem cilju, ki ga je pravkar obsevalo jutranje solnce, proti Vitovljem. Kmalu smo ga dosegli. Objel nas je gorski hlad in lahni veterček je vel mimo nas v temne gozdove. Srkali smo čisti planinski zrak,

in se divili krasnemu razgledu, dokler ni zapel glas zvona in nas povabil v božji hram, k svetemu opravilu, ki ga je opravljal preč. g. Terčelj. V krasnem govoru nas je še bolj podžgal v ljubezni do prelepe prirode. Po skupnem sv. obhajilu in končani sveti daritvi, pri kateri je pela cela cerkev, smo se okreščali. Zbrali smo se vsi društveniki in drugi izletniki iz Batuj, Dornberga, Vertojbe, Vogrskega in Mirna; Mirenci so nato odšli proti Kucelju. Mi smo ostali še pri drugi sv. maši, pri kateri je pel naš dornberški društveni zbor Mavovo «Slovensko mašo Slomšku na čast» in druge nabožne pesmi. Pred slovesom smo zapeli nekaj narodnih pesmic nakar smo jo tudi mi udarili proti Kucelju.

Dospeli smo na vrh. Kar očaral nas je krasen razgled.

Naš pogled se je zgubil tam doli nekje v Južnem Tirolu, tam zadaj za Trstljem v sinjem Jadranu in tam gori na ponosnem Nanosu. Nad Vipavskim dolom pa je vladal nedeljski mir. Le Vipava je bitela od vasi do vasi, se vila med vino, rodinimi griči in se valila Soči v naročje. Mirna in tiha je bila ta dan naša zemlja od Brd, preko Gorice in dalje proti Nanosu.

Polni novega življenja, okreščani na duši in telesu smo se spustili v dolino in še po noči smo sanjali o Kucelju, o gorah, o Jadranu, o Nanosu in o naši lepi zemlji. *Izletnik.*

**Deseti
brat
med
kosci in
grabljicami**

Ravno sem lupil krompir v oblicah, ko je prisopihal naš slavni «poščug» na dveh nogah s plakati, da bojo «ibenge» po naših senozetih. Hitro sem tekkel gor na vrh klanca in prilepil plakate, ki so letos tiskani tudi v naši lepi slovenščini. Rovtarji, Vipavci in še polno drugih koscev je hitelo na goro, katera nudi letos izredno lepo sliko v bogatem pridelku sena. Tudi Marjana spod Limbarske gore je prišla s hčerko Suzano. Nastanili sta se v novem belškem «bufetu».

Dobre volje med kosci in grabljicami ne manjka, posebno je še vedno v navadi umetno v rokave zavita južina. Pri moških se ta šala napravi lahko, težje pa pri ženskah, ker so tem rokavi — odgnili. Spakedranke nočejo priznati, da je ta moda zastarela in predržno razkazujejo, kod je «zajfe» manjkalo... Plesalo se zaenkrat v Studenem ni, pač pa blafalo. Za plesno dvorano služi v fari neka zidanica, v kateri se je plesalo do ranega jutra, tako da so bili celo «Omarjevi» podplati v nevarnosti. V nedeljo sem videl, kako so nosili opeko za popravo cerkve na goro sv. Lovrenca. V cerkvi so bile tudi molitve za dež, ki ga zemlja

PODLISTEK.

Šmarje pri Sežani.

Dober četrť ure od Sežane, tik deželne ceste, ki vodi po Krasu do Gorice, leži v prijazni dolinici pod Tabrom — hribom, ki se vzdiguje nad Sežano — prijazna vasica Šmarje, katera šteje 26 hišnih števil; ima pa tudi podružno cerkev Matere božje, znano pod imenom «Mati božja v Leskovji». Okoli vasi se razprostira, lepo obdelano polje, travniki, vinogradi, kateri obrodě skoro vsako leto obilo zdravega in sladkega grozdja.

Ker ni nikakih podatkov o početku te vasi, zato se tudi ne more natančneje dognati, kdaj so se tu naselili prvotni prebivalci. Pripoveduje se, da so se naselili sem, kjer stoje današnje Šmarje, trije kmetje: Šuber, Jerehar in Španž; njih prvotno bivališče je bilo nekda v «Trnovcu» — na zemljišču med Sežano in Repentabrom, kjer se še sedaj nahajajo sledovi hiš in gospodarskih poslopij. Polagoma je vasica naraščala; ob zadnjem ljudskem štetju je štela 153 duš. Prebivalci se pečajo s kmetijstvom, ži-

vinorejo in vinogradništvom; nekda so gojili tudi sviloprejkjo in čebele.

Šmarska cerkev «Matere božje v Leskovji» je bila baje zgrajena, kakor je razvidno iz nekega zgodovinskega spisa, ki se nahaja v repentaberskem župnem arhivu, leta 1502. — nekateri trde da še mnogo prej. — Posvetil jo je takratni tržaški škof Peter Bonomo. Cerkev je ena najstarejših v naši domovini, kar se pozna tudi po starinskem zidovju in po gotosko šilastih vratih, nad katerimi stoji napis:

M7C.C.C.C. Z. Y. — kar znači 1502.

Do XVIII. stoletja je bila tu znamenita božja pot. Pred francosko okupacijo so jo imeli v oskrbi redovniki-kapucini, kateri so leta 1808. ob prihodu Francozov v naše kraje pobegnili v sv. Križ pri Ajdovščini; vzeli jih je takrat v svoje varstvo tamošnji grof, čigar grad še sedaj deloma stoji. Ostanke njih samostana se še sedaj poznajo na «Poljanovem vrtu». Tudi hišica poleg cerkve, št. 1, je še iz onih časov.

V cerkvi se nahajajo na stropu slike še od leta 1667. Glavna stropna slika predstavlja kronanje Matere božje. Ostale slike po stenah pa je izvršil leta 1879. slikar Jakob Razpet s Tolminskega.

V prezbiteriju, med križastim rebrovjem, katero podpira svod, so slikani prizori iz Kristusovega življenja. Nad stranskima oltarjema in obokom, kateri loči prezbiterij od cerkve, je upodobljeno Marijino oznanjenje. Marija kleči na klečalniku v sobici, zatopljena v molitev. V tem trenutku je angel priplul ter jo pozdravil z rajskim pozdravom: «Zdrava, Marija!» Obraz in njegove kretnje pravijo, da jo hoče nekaj vprašati. A ona se prikloni ter položi roki na prsi; zdi se ti, da usta šepčejo: «Zgodi se mi po tvoji besedi!»

Najlepši sta sliki na desni in levi steni cerkve, slikani na presno. Na desni Jezus na križu! Nad Jeruzalemom in goro Kalvarijo se razprostira polmrak. Zveličarjevo telo visi na križu, zapuščeno — mrtvo! Glava je nagnjena, da bi te poljubila; roki sti razprostrti, da bi te objeli; srce je odprto, da bi te sprejelo vase. Križ objemlje Marija Magdalena. Sveti Janez, ljubljence Jezusov, stojič pod križem, nalahko pritiska na svoje prsi Jesusovo mater, kot bi jo hotel potolažiti. Zares, pretresljiv prizor!

Slika na levi predstavlja, kako Marija Magdalena mazila noge Gospodove pri pojedini farizejev. Gospod sedi pri mizi

med farizeji v hiši Simona. Pri njegovih nogah kleči Marija Magdalena, katera moči s svojimi solzami Gospodove noge, jih briše z lasmi ter jih mazila z dragocenim mazilom. Oči vseh so obrnjene v Gospoda; na njih obrazih se pozna, kot bi mu hoteli reči: «Če bi bil ti prerok, bi pač vedel, kdo je ta, ki se te dotika, da je grešnica!»

Gospod se pa ne meni za farizeje. Njegova roka je stegnjena proti Mariji Magdaleni, ustnice so napol odprte, kot bi govorile: «Zaupaj hči, odpuščeni so ti grehi!» Kakor tolažljive besede za grešnico spreobrnjenko!

Osebe na slikah so naravne velikosti. Čeprav so slike že precej stare, vendar so še dobro ohranjene.

Šmarska cerkev ima troje kamenitih oltarjev. V velikem oltarju kraljuje Mati božja z Jezusom v naročju; na levem je podoba Marije Magdalene, na desnem pa Sv. Notburge in sv. Roka. Nekda so bili ti oltarji leseni. Leseni starinski kipi svetnikov, ki se sedaj nahajajo v prezbiteriju, so ostanke teh oltarjev. Škoda, da je to lepo delo razjedel in ugonobil zob časa! Vendar so nekateri kipi še dobro ohranjeni.

res nujno potrebuje. Da, da! na gori so prosili za dež, pred vasjo pri ognju pozno v noč pa — za točo.

Tudi jaz sem si nabavil novo koso in klepišče in jo mahnil na Planinsko goro tja blizu romarske cerkve, kjer kraljuje Marija, pribežališče grešnikov. Prenočil sem prvo noč v kopi suhega sena. Komaj sem se ulegel, so se zasvetlikali naokrog kresovi, tam spodaj pa so se oglašili planinski zvonovi, ki so ponos vse Notranjske, in so v srce segali z milim zvonjenjem v čast svetnikoma, ki sta našemu rodu krščansko vero prinesla. Zazibal sem se v prijetne misli in s fajfo v ustih zadremal; zbudil sem se, ko sem s tobakom seno zapalil. Zgodaj zjutraj je zapel zvonček božjepotne cerkve in po romarici je stopal neki Kraševac, proseč odpuščenja za svoj veliki «cof», ki ga je imel nekoč tu gori.

Kmečko tajništvo.

Čac Lovrene Draga. Vaša prošnja za vojno odškodnino se nahaja v oddelku za rekvizicije pod št. 4738 Rep. V. Reg. Reg. C-Trieste. Dokumenti so v redu, le čakati morate na končno likvidacijo.

J. V. Klenik. Ako hočete, da se informiramo, kaj je z vašo prošnjo za vojno pokojnino, nam morate poslati bolj natančne podatke: očetovstvo, materinstvo, kdaj se prošnjo vložili.

Invalid. Ni treba, da se vznemirjate. Tudi po izvršeni likvidaciji zavoda Istituto Nazionale d'Assicurazione contro gl'Infortuni, bo za invalide poskrbljeno. Natančneje se bomo še informirali.

Z. L. Volčjigrad. Finančna intendantca vaše škode ni priznala za vojno škodo, ki bi jo morala plačati Italija, temveč smatra vašo škodo za rekvizicijo, ki jo plača Avstrija. Avstrija pa plača le tedaj odškodnino, ako je oškodovanec v pravem času zanjo prosil. Iz zapisnikov finančne intendantce pa ni razvidno, da bi bili vi vložili prošnjo za rekvizicijo. Radi tega je intendantca stavila vašo prošnjo med mrtve. Ste vložili prošnjo za rekvizicije?

Vrabc Ivan Volčjigrad. Vknjižba Zveznega zavoda v Benetkah ostane, dokler vam ne bo finančna intendantca likvidirala odškodnine za hišo. Vknjižba ostane, četudi ste se pogodili s Società Ricostruzioni.

Naša pošta.

Gročana: Kakor ste že brali, smo že priobčili dopis o isti stvari. *Lokev:* preosebno. Ni podpisa. *Sežana:* Hvala iskrena! *Ričmanje:* Prisrčna zahvala!

Izlet v Brban: Dobili zadnjič, ko je bil list že v stroju.

Kozjane. Sporočili smo že, da je zadeva, ki jo Pepo, obravnava prestara. Napišite kaj bolj svežega, ali v taki obliki, da bo za vse čitatelje novo in zajemljivo.

Materija.

Glede na dopis v 30. št. M. lista pod naslovom «Iz Materije» nas županstvo obvešča, da je uprava slivarske jame «Dimnice» ločena od ostale občinske uprave, tako da vodi občina račune čisto ločeno.

ZANIMIVOSTI.

Po ameriansko.

Svetovna umetnica Fanny Ward je te dni doživela 60 letnico, a videti je mlada in ne kaže nad 25 let. Angleži, Amerikanci in Francozi so se menili, da je lepa Fanny iznašla pomado za večno mladost. Gledališčni podjetnik Dower je hotel izrabiti 60 letnico in je umetnico naprosil, naj predava o tem, kako si človek ohrani lepoto. Umetnica je sprejela. Veliki lepaki so oznanjali predavanje, in zvečer je bila ogromna dvorana «Splendid» nabita gospode. Vstopnina je bila zelo visoka, ker je hotel podjetnik res kaj več zaslužiti. Ura odbije devet, umetnica se prikaže na odru, občinstvo vstane in ji neznansko ploska. Nato tišina. Gospa Fanny predava. Evo celi govor: «Treba dosti vode piti, pa vsak dan. Pri umivanju ne rabiti mila, ampak kremo. Jejite malo kruha, malo masla, malo sladkorja. Ne jejite dosti mesa. Spavajte na desni strani. Bodite vedno veseli». Umetnica se prikloni in odide. Občinstvo

pa je od jeze zdivjalo; vzklikalo je proti umetnici in podjetniku, češ, da sta jih povlekla, stolice so razbijali. Podjetnik je bil nekoliko v strahu, toda «predavanje» mu je več prineslo ko deset predstav.

Boksarji.

Časniki poročajo iz Londona: «V navzočnosti 90 tisoč gledalcev se je vršil boksarski boj med Dempseyem in Sharkeyem. Dempsey je premagal Sharkeya v sedmi rundi k. o. Od začetka je bil Sharskey v premoči in po nekaj rundah je Dempsey že popuščal. Imel je že krvava usta in je bil videti močno utrujen. V sedmi rundi pa se je opomogel in premagal nasprotnika. Dempsey bo prejel 50.000 funtov. Sharkey pa 10.000. Publika je Dempseyu prirejala naravnost viharne ovacije».

Boksarstvo je najbolj živinski način tekme telesnih sil. V nevarnosti je zdravje in celo življenje. Dva debela troletna se s pestmi nabijata, ljudstvo pa za drag denar zija to surovost, kakor da vidi novo razodetje. Oba orjaška butca postaneta milijonarja in svet ju slavi kot kaka dobrotnika človeštva. Ali ni res, da je moderna kultura vedno bolj pasja?

Ljudska neumnost v mestu.

Pariška policija je našla v celem Parizu 3460 copernic ali vedeževalk, katere znajo prihodnost napovedati in druge take čarovnije uganjati. Pariški butci znesejo tem prerokinjam vsak dan okroglo 200 tisoč frankov. Vedeževalke delajo tudi reklamo po časnikih; nekateri teh časnikov zaslužijo za take oglase do 300 tisoč na leto. Pariz je središče moderne brezbožnosti in obenem paradiz najbolj telebastega praznoverja.

Ruska republika.

Rusija ni ena država, ampak zveza sovjetskih republik. Celokupna zveza šteje 146 milijonov duš. Ruska republika ima 100 milijonov oseb, Ukrajinska republika 22 milijonov, Beloruska republika 5 milijonov, Zakavkaška republika 6 milijonov, Uzbekistanska 7 milijonov, Turkmenska republika 6 milijonov oseb. Vse republike pa so trdno zvezane v enotno rusko državo.

Volitve na Kranjskem.

V Bohinjski Bistrici so se vršile občinske volitve. Katoliška stranka je dobila 248 glasov, kranjski edinjaši pa 35 glasov.

MALI OGLASI

ČISTILO ZA ZOBE „Ideal“, sestavljeno iz močnih snovi, izvrstno razkužuje usta odpravi smrdljivo sapo, utrdi dlesno ovira gnitje. Kdor ga pravočasno uporablja, prepreči vnetje čeljusti in ga nikoli ne bole zobje. Vlije se 30 do 40 kapljic na 1/2 l vode in se izperejo usta. Če močno boli zob, se dene par kapljic samega «Ideal» na vato in se položi v zob. Priporočila se posebno tistim, ki imajo pokvarjene zobe in same škrbine. Izvrsten je za razkuženje in grgranje pri vnetju v grlu. — Za čiščenje zob je dobra rožnata in črna pasta. Ima fin okus, naredi zobe bele, ovira zobni kamen, razkuži usta in jih prijetno osveži. — Priporočila se, zlasti za slabotne otroke, ki dolgo ne shodijo, za slabotne v prsih, rahitične *Kalciferat*, zelo okusen sirup. — Za otroke je priporočljiv prah in mazilo «Ireos». — *Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODRESENIKU - Bistrica.*

ACQUA DELL' ALABARDA.

proti izpadanju las. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

GLYKOL CASTELLANOVICH.

Izredno učinkovito brezalkoholno sredstvo proti oslabiljenju živcev, spošnemu oslabiljenju teka in za ženske v slučajih nerednosti v čiščenju. Cena steklenici L. 8.50. Za popolno zdravljenje 6 steklenic. Cena L. 45.50. Trst, Via dei Giuliani, 42.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje Po ugodnih cenah. Tvrška Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

Skrbna mati

daje svojim otrokom kakao **DE JONG'S** da čvrsto rastejo in zdravi ostanejo. To je prvovrstno krepilno sredstvo za majhne, za stare in za take, ki so prestali bolezni.

Kaj dosežeš

ako daš na mizo polno skledo hrane, ki družini ne diši in ki ostaja. Kupi rajši dobro hrano, ki so jo vsi veseli. Taka hrana so testenine «*Pekatete*». Zanesljivo prave so le one v zavojih po 1/2 in 1 kg. z napisom «*Pekatete*»

ETERNIT

Zaloga - TRST

TRIESTE VIA TRENTO ŠTEV. 16. (Pri evangeljski cerkvi) - Shranite naslov!

Zobozdravnik

dr. Sarđoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16 III

(Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

Zobozdravniški ambulatorij

Dr. G. LAURINSICH

TRST — Via delle Sette Fontane 6 — TRST

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. - Slovencem z dežele poseben popust za potne stroške.

Govori se slovensko. Delo zajamčeno. Cene ljudske.

Odprto od 9-13 in od 15-19 - Ob nedeljah od 10-12.

Ljubljanska kreditna Banka

Podružnica v Trstu: Via XXX Ottobre 11

- Glavnica in rezerva Dinarjev - 60.000.000. - Telefon 5-18, 22-98

CENTRALA V LJUBLJANI

- Glavnica in rezerva Dinarjev - 60.000.000. - Telefon 5-18, 22-96

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 1/2%, na tekočih računih po 5%, vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

PODRUŽNICE: GORICA, Brežice, Celje, Cernomelj, Kranj, Logatec, - Novo mesto, Prevalje - Metković.

Naprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/2-12 1/2 in od 14 1/2-16

PODRUŽNICE: Novi Sad, Ptuj, Maribor, - Sarajevo, Split, Rakek - Slovenj-igradec, Rogaska Slatina.

Kje pa vi kupujete obutev?

Najboljšo čevljarnico v Trstu ima

Matija Pahor

Trst — Via Arcata 19 — Trst

LASTNA IZDELOVALNICA

Čevlji delani samo na roko

Tvrška znana po vseh podeželskih sejmlih.

Velika izbora.

Prijazna postrežba — Zmerne cene.

Kaj nam z dežele pišejo

RICMANJE.

(Zakasnelo) Dne 22. julija pop. smo pokopali Ivana Hrvatiča iz Ricmanj 82. Ubogi Hrvatič je umrl v 46. letu starosti in zapustil vdovo, sedem nedoraslih otrok, mater ter čez 70 let starega očeta. Pokojni Hrvatič je bil čevljar, in sicer zelo priden delavec, tako da je vso veliko družino skoro sam vzdrževal z obrtjo in majhno kmetijo, ki jo obdeluje še oče. Pred par leti si je revež kupil kravo, pa še ta mu je poginila, kar je reveža spravilo v velike težave. Pokojnik ni bil le oče in mož, ampak se je brigal za splošno korist. 25 let je bil pokojni Ivan v pevskem društvu, kjer je pel drugi bas; pa še več: bil je nekak namestnik pevovalca. Bil je navdušen pevec; od srca je ljubil cerkveno in narodno pesem. Vsa vas žaluje za Ivanom Hrvatičem. To žalovanje je lepo izrazil po pogrebu ko so se pogrebci zbrali v Kuretovi gostilni, neki sopevec, ki je v napitnici opisal delovanje pokojnikovo in med drugim rekel: Težka je nam pevcem zguba pokojnega Ivana, ki je bil pevec pevcev, ko je sam rekel, da

«Sem pevec, in peti je vse mi na sveti»

25 dolgih let je Ivan društvo razveseljeval, 25 let bodril nas vse in krepil narodno in cerkveno petje. Ni ga več med nami, odšel je v večno domovino.

Družina je zgubila svojo glavo, zato se nam v srce usmili. Zaupajmo, da Bog vsemogočni sirot ne bo zavrgel, ampak bo vse tako obrnil, da bo prav. Zgubila je vsa vas dobrega človeka, vrliga svetovalca, vsem pomočnika. Bog mu daj večni mir in pokoj. Na svidenje v večni domovini!

OPČINE.

Pretekli četrtek (28. jul.) med 7. in 8. uro zvečer je neka zločinska roka ukradla v cerkvi tri dragocene altarne prte. Škodo cenijo nad 700 lir, ker so bili prti iz finega (temnozelenega) blaga, predvsem pa dragoceno delo, vezenje s svilo, ki je stalo mnogo truda in časa. Poleg tega ne bo več simetrije v cerkvi, ker je imelo vseh pet altarjev enake prte. Tatvino so tako javili varnostni oblasti, a doslej ni še o zločincu ne duha ne sluha. Radi ponovne tatvine — pred nekaj leti je zmanjkala na altarnju Matere B. zlata verižica — ob cerkev odslej, razen časa službe božje, vedno zaprta. Dal Bog, da bi prišli predrzni roki na sled.

Dopisi z Opčin so v M. l. bele vrane, čeprav se tudi pri nas marsikaj zgodi, kar bi utegnili zanimati širšo javnost. Naj bi se kdo zganil in vsaj od časa do časa poročal važnejše novice, če že ne vsak teden. Saj je to zelo preprosta reč in ne zahteva posebnega znanja. Ko se kaj posebnega zgodi in veš, da bi stvar zanimala tudi širšo okolico, pouči se najprej natančno o stvari, da boš lahko objektivno, t. j. po resnici poročal, potem pa napiši in odpošlji na uredništvo M. l., kjer ti bodo hvaležni. Pisati pa moraš samo po eni strani, razločno, kolikor mogoče pravilno in ob strani pusti primeren rob prazen za morebitne uredniške opombe ali poprave. Seveda se moraš pod dopis podpisati, čeprav ne pride ime v list. To te ne bo stalo veliko; listu, domači vasi in samemu sebi pa boš veliko koristil. Torej le pogum!

PIRAN.

Dne 26. malo pred eno uro ponoči so prepeljali v piransko bolnišnico Franeta Bradaš, stareg okrog 24 let. Bil je v gostilni v Lonzanu pri Sečolah, kjer se je skregal z Antonom Larinovičem. Ta ga je s fovečem porezal v obraz in prsi. Kmetje so se vzdignili, da bi ločili enega od drugega, pa Tone Lorinovič je ušel. Rana na licu je dolga 10 cm. Tudi en zob mu manjka.

KOPER.

Inženirja Meyer in Druškovič sta naredila načrt za zboljšanje vsega prostora, kjer so bile včasih soline. Ako bi se načrt uresničil, bi imeli tam neke gospodarske koristi, ampak bi bilo dobro za zdravje, kajti močvirnati prostor je poln komarjev in leglo malarije. Samo v letu 1926. je bilo v Kopru 275 malaričnih oseb.

Celokupno močvirnato ozemlje obsega 670 hektarjev površine, ki se bo spremenila v rodovitno polje. Interesirane so občine Koper, nekoliko Mile, Trst in Dekani in Smedelo, ker gre za melioracijo ravni ob Rižani in ob Cornalungi.

Po načrtu se bodo zgradili veliki kanali, ki bodo vodo zbirali in odpeljavali v morje. Proti poplavi bi se zgradil meter visok nasip ob vsej cesti samedelski. Vsi nasipi bi bili dolgi 8 kilometrov.

Stroškovnik za vse delo znaša 6 milijonov in 300 tisoč lir. Za izvršitev velikega načrta se je ustanovil konsorcij; minister javnih del g. Giuriati je obljubil pomoč. Da bi se le uresničilo!

IZ KLANŠKE OBČINE

nam sporočajo o grozni suši, ki je pokončala vse poljske pridelke. Podgorje in Černotiče ne bodo imeli kaj spraviti s polja, pa tudi druge vasi bodo doživele težke dni. — V kratkem času smo imeli več pogrebov, posebno hitro je odšel v večnost Boginov starejši sin. V treh dneh ga je vročina spravila in težko delo.

ŠEMPAS.

Deseti brat piše: Na 17. julija sem jo mahnil v Šempas na štruklje. Tudi sem se hotel prepričati, če res fantje in moške med božjo službo stoje pred cerkvijo, kakor se je v nekem dopisu bralo. Na 17. torej so imeli veliko slovesnost, Mohorjevo nedeljo, s procesijo okoli cerkve. Altarjev pa nič ne postavijo. Videl sem tudi, da ljudje brez pravega reda gredo v procesiji. Glede cerkvenega petja pa rečem, da se tako tako petje težko dobi po kmetih. Videl sem tudi nekaj frajlic s kratkimi lasmi, pa ne vem, če so šempaske. Slednjič moram pohvaliti dobro vino, ki so ga kar v treh osmicah točili po 3 lire liter; tudi gostilničarji so znižali ceno.

RAČICE pri Podgradu.

Dne 21. julija zadela je našo vas velika nesreča. Bili smo po polju okrog razstreseni, ka nam udari na ušesa glas zvonov. Bilo je okrog 10 dopoldne. Vse se je ovrlo proti vasi. Proti rebu se dviga oblak dima. «Gori, gori!» se ponavlja klic od ust do ust. Vsak popusti svoje delo, s polja in iz gozda vsi hite proti vasi. Odnasali so, branili in gasili, kakor je kdo mogel. Ogenj je bil nastal v neki z opeko pokriti hiši. Vneli sta se še dve drugi, tako da so zгореle tri. Zgorelo je tudi mnogo sena in tako je škoda tem večja.

DIVAČA.

V našo vas se je vselilo novo življenje. Prišli so namreč letovniki, večinoma Tržačani. Vendar pa letos zdaleka ne dosegajo števila prejšnjih let, saj tudi oni občutijo gospodarsko krizo in z njo združeno draginjo, ki tare nas vse. Glede mleka pa so se kmetje zedinili in ga prodajajo letovnikom po zmerni ceni, po 1.20 L. Opazili smo tudi, da so letovniki versko večinoma brezbrizni. Vzrokov za ta žalostni pojav je več in so različne narave, a največje zasluge si je pri tem stekel brezdomno tržaški «Piccolo», ki je s svojim breznačelnim pisanjem ubil v množicah vsak polet kvišku.

Sedaj pa še nekaj o naših fantih. Fest fantje so, samo eno napako imajo: premalo, nič ne dopisujejo v časopise, kakor da jih ni na svetu. Za dopisovanje v časnike pač ni treba bogvekakih šol, tudi ljudska šola popolnoma zadostuje. Pač pa je treba malo opazovanja, premaganja in zrnce bistrega duha. Ostalo je pa naloga urednikova. Zatorej na noge!

VELIKI DOL.

Poleg običajnega cerkvenega shoda sv. Jakoba smo praznovali letos še redki jubilei našega priljubljenega vikarja Leopolda Štublja. Letos na ta dan je minilo ravno 40 let, odkar je bil posvečen v mašnika, in 30 let, odkar je pri nas. Koliko je on storil za dušni, pa tudi častni blagor naše duhovnije, je vsakomur znano. Omenimo samo «Zobrazovalno društvo», nekdanje Orle, Marijino društvo, čipkarsko šolo itd. itd. Vsi vemo, kako skrbi za misijone in za olepšavo hiše božje. Ravnotako je celo otrokom znano, kako je vsem potrebnim odprta njegova desnica in njegovo srce. Zato mu želimo prav iz srca, naj ga Bog ohrani še mnoga leta čilega in zdravega med nami.

LOKVE pri Trnovem.

Če prideš k nam, zaslišiš po poti silno dosti laške govornice. Kako to? To niso le redni letovniki. Ze lani so v našem šolskem poslopju naredili stanovanje za revne, malarične otroke iz Furlanije. Letos jih je 38; skoro vsi so iz občine Fiumicello, kjer je malarija stalna domačinka.

GORJANSKO.

Sveti Mohor je bil, praznik smo obhajali, ali — brez plesa. Mogoče le radi suše? Prav bi bilo, ko bi sploh nikdar več ne imeli plesa, ki je bil v škodo žepom in dušam.

Po čem je lira?

Dne 3. avgusta si dal ali dobil:	
Za 100 dinarjev	31.80 L
» 100 čeških kron	54.15 »
» 100 franc. frankov	71.70 »
» 100 švicarskih fr.	351.85 »
» 100 nemških mark	432.— »
» 100 avstr. šilingov	250.— »
» 1 dolar	18.— »
» 1 angleški funt	88.75 »

Tipografia Fratelli Mosettig — Trieste.

Kupujte vedno le

holandski kakao

DE JONG'S

ki mu gre prvenstvo po pristnosti in kakovosti.

Succ. Antonio Ciclitira

Lesna trgovina.

: Uvoz in izvoz. :

Skladišče lesa pod

Škednjem

TRST.

300 m³ jelovih krjev

dolgih 4-18 m, premer 20-60.

100 m³ tramov

4/5-9/11, dolgih 4-10 m.

Cerova debela,

dolga 4-13 m, premer 20-50.

Hrastova debela,

dolga 4-11 m, premer 20-30.

Jelševa debela,

dolga 2-6 m, premer 20-40.

Bukovina,

sveže posekana, dolgost 2-10 m, premer 25-40.

Orehova in češnjeva debela.

ZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo

v IL. BISTRICI

vsak dan

od 10-12 in od 15-17 h.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST, Campo S. Giacomo št. 5

Najlepša prilika za nakup

birmanskih daril!

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. Mermolja

sprejema

V GORICI

na Travniku št. 5 II.

Za cerkve, dvorane - hotele, gostilne.

Harmoniji

Klavirji Pianini Avtopiani

izvršeni od prvovrstnih tovarn

„Pollmann & Weiss“, „Stallberger“ itd.

Ugodni plačilni pogoji

PRODAJA—MENJUJE—POSOJA—POPRAVLJA.

Cenik ali proračun na zahtevo zastoj.

Trgovina s klavirji inž. Gino Riosa - Trst via Mazzini 44.

TELEFON 746.

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z veliko premijo, diplomo in zlato svetinjo

Trst — via Caprin 5 pri Sv. Jakobu — Trst

Le ki Forcessinu, vsi hité,
da si obujejo nogé.

On šiva trdno in močno,
pa elegantno in lepó.

Ko pa račun vam naredi,
se vam celo poceni zdi.